

(I)

ERREKONDO-REN ZALDIA

Gau batez norbaitek Errekondori ebatsi zion barrukian zuen zalditik hoherena.

Errekondok deliberatu zuen bertze bat erosiko zuela, eta hortarako, joan zen Garruzeko feirierat.

Ez zen guti harritu, han salgai ziren zaldien artean, berea ezagutu zuelarik.

Kraxturutik hartu zuen berehala, oihuka hasiz:

—Zaldi hau enea da! Joan den igande arratsean ebatsi dautet.

Kabalea hortat saltzeko creman zuen gizonak ihardetsi zion poliki Errekondori:

—Tronpatzen zira, adixkidea! Zaldi hau, urtea baino gehiago baduean dudala, Nabarren gosen erosirik. Baditake ebatsi dautzutenaren eite baduen; bainan zinzinez enea da.

Errekondok berehala bi eskuak eman zituen alimalearen begien gainean, erranez:

—Orizu, urte huntan zaldi hau etxen balinbaduzu, pretenitzen duzunaz, erradazu, otoi zoin begitarik okerra den.

Makiñuna, zaldiaren ohoina baitzen, eta ez oraino haren begieri ohartua, izitu zen galde hortaz. Bainan zerbaite ihardetsi behar baitzuen, huts ala kausi jalgi zuen tarrapataka:

—Ezkerretik.

—Ez, jauna, ihardoki zion Errekondok. Zaldia ez da begi ezkerretik oker.

—Egia! erran zuen orduan ohoinak, tronpatu naiz. Eskuinetik da okertua.

Zaldiaren jabeak, eskuak kenduz, agertu zituen alimalearen begiak:

—Orai ez da dudarik ohoin eta gezurti zirela. Beha zazue, hemen inguruak lekuko zirenten guziek: zaldi hau ez da batere okerra. Amarru i pentsatu nuen, ohoina bere ahotik gal zedin.

Iekukoak irriz hasi ziren, erranez:

—Merexi! merexi!

Errekondok bere zaldia gibelerat eskuratu zuen eta makiñuna ongi gatzigatua izan zen.

33. IZAN. Potentiel.

Present

Ni izan nanteke (nicate) = je pense être
Itz - izan nanteke = tu penses être
Zu - izan nanteke = vous pensez être
Hera - izan nanteke = il pense être
Gue - izan nanteke = nous pensons être
Zek - izan nanteke = vous pensez être
Hez - izan nanteke = ils pensent être

Imparfait

Ni izan nanteketan = je pensais être
Itz - izan nanteketan = tu pensais être
Zu - izan nanteketan = vous pensiez être
Hera - izan nanteketan = il pensait être
Gue - izan nanteketan = nous pensions être
Zek - izan nanteketan = vous pensiez être
Hez - izan nanteketan = ils pensaient être

(II) ELHEKETA : ASTE HUNTAKO SOLAS. GAIA.

1. Nork ebatsi zion Errekondori zaldia? Noiz?
2. Nun atxeman zuen bere zaldia. Eta zer aurki zuen?
3. Zer amurriz oldozi zuen eskuratzeko zaldia?

(III). ADITZ IKASKUNTAZA.

31. Ebatsu zion. - 32. Ebabi derutet.
33. Baditake. 34. Erradazu
35. Gal zedin.

31. UKAN. Conj. à double cjt. Indic. Imparfait

<u>C.D.S</u>	<u>Hari = à lui</u>	<u>C.I.D.S</u>
Nek nioz	= nako = nichan	= je le lui avais
Zuk zinior	= zinakon = zinikan	= va le lui aviez
Harek zion	= zakon = zikan	= il le lui avait
Guk ginior	= ginakon = ginikan	= va le lui avions
Zuck zinoten	= zinakoten = zinikaten	= va le lui avez
Heiek zioten	= zakoten = zikaten	= il le lui ai

32. UKAN. Conj. à double cjt. - Indic. Présent

<u>C.I.S</u>	<u>Nori = à moi</u>	<u>C.I.S</u>
Zuk dantaza	= Vous me l'avez	
Harek dantz	= Il me l'a	
Zuck dantazue	= Vous me l'avez	
Heiek dantate (dautet)	= Ils me l'ont	
Igoritzan dantazu	= Vous me l'envoyez	

CDS Zuri = à vous CIS

Nik dantzat	= Je vous l'ai
Harek dantzat	= Il vous l'a
Guk dantzaga	= Nous vous l'avons
Heiek dantzate	= Ils vous l'ont
Emaitzen dantzaga	= nous vous le donnons